

Mirosław Widlicki

Okręg Warszawa-Wschód ŚZŻAK - Przekaz
Etosu Polskiego Państwa Podziemnego i Armii
Krajowej.

Jednym z ważniejszych zadań Światowego Związku, w którym jestem od powstania przed 30 laty (wcześniej w nieformalnym Stowarzyszeniu Armii Krajowej) - jest PROGRAM KONTYNUACJA. Program niemal zarzucony przez ścisłe władze Związku.

Istotą Programu Kontynuacja jest Przekaz Etosu Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej.

Dla zapewnienia realizacji podstawowego zadania Związku, jakim jest Przekaz Etosu staramy się pozyskiwać nowych członków spośród młodszych pokoleń, którym bliskie są ideały Polski Walczącej.

Szczególne znaczenia nabiera współpraca i współdziałanie z organizacjami niepodległościowymi jak np. z pokoleniem zrzeszonym w różnych formacjach i fundacjach – **pokoleniem, które po raz drugi w mijającym stuleciu odzyskało NIEPODLEGŁOŚĆ (może raczej zaczęło odzyskiwać Niepodległość).**

Kilka lat temu z takim pomysłem współpracy wystąpił do mnie Prezes Fundacji, która jest organizatorem tego dzisiejszego spotkania – Tadeusz STAŃSKI.

Okręg Warszawa – Wschód ŚZŻAK, którego jestem Prezesem, a wówczas byłem wiceprezesem, jest w zasadzie, podobnie jak inne Okręgi jednostką terytorialną. Ale w naszym okręgu mamy **Koło Krajowe „OPOCZNIK” (Ostrów Mazowiecka)**, którego kombatanci byli rozrzućeni po całej Polsce. O Kole tym będzie mówiła Pani Prezes „Opoczniaka” – Grażyna Rudnik. I właśnie do tego Koła zaczęliśmy kierować całą **Formację Niepodległościową**, która mocno wesprze formowanie młodego pokolenia. W tym Kole mamy już prężnie działającą **Fundację Walczącym o Niepodległość z prezesem Tadeuszem Stańskim**, mamy działający z dużym rozmachem **Instytut Historyczny NN im. Andrzeja Ostoja Owsianego z prezesem Andrzejem Chylkiem** i członków innych organizacji. Po tych kilku latach można powiedzieć, że nastąpiła pełna integracja tych niezależnych środowisk i myślę, że także wzajemne wzmocnienie.

Drugim nurtem przekazywania etosu Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej jest współdziałanie w oparciu o zawarte Porozumienia z takimi organizacjami jak:

- Kluby historyczne im Armii Krajowej,
- Kluby historyczne im. gen. „Grotta”,
- Stowarzyszenia i Związki, które w swej nazwie mają odwołanie do Armii Krajowej i jej bohaterów,
- Związki harcerskie,
- Szkoły im. Armii Krajowej i jej bohaterów,

Wśród Klubów Historycznych jest kilka bardzo aktywnych, ale zdecydowanie prym wiodą dwa: Klub Historyczny im. Armii Krajowej w Augustowie i Międzyszkolny Klub Historyczny im. Armii Krajowej Ziemi Radzymskiej z siedzibą w Radzyminie.

Jak zwykle początkiem sukcesu jest **Pedagog – pasjonat, który ma bardzo dobry kontakt z młodzieżą, ale potrafi też zarazić swoją pasją innych nauczycieli.** W Augustowie taką rolę spełniają małżonkowie **Danuta Kaszlej** - Prezes Klubu Historycznego, i **Zbigniew Kaszlej** – Prezes Koła Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

Radzymin jest ewenementem. Tu działa **Międzyszkolny Klub Historyczny Armii Krajowej Ziemi Radzymskiej.** Zrzesza 12 szkół i była to akcja wymuszona nie przez dyrekcje a przez samych uczniów. Międzyszkolny Klub Historyczny Armii Krajowej Ziemi Radzymskiej liczy obecnie 1060 osób. Prezesem Klubu i osobą, która potrafiła wywołać taką mobilizację, jest **Władysław Kolatorski – nauczyciel historii.**

Jestem w Radzie Programowej Radzymskiego Klubu i niemal w codziennym kontakcie z Władysławem Kolatorskim. Także w dobrych kontaktach z małżeństwem Kaszlejów.

Zacieśnienie kontaktów Formacji Niepodległościowej, szczególnie z Międzyszkolnym Klubem z Radzymina to zadanie na najbliższą przyszłość. Mamy dobre doświadczenia współpracy ze Szkołą Amerykańską i to trzeba poszerzać.

Bardzo ważnym sposobem budzenia zainteresowań naszą historią jest np. **organizowanie pikników militarno-patriotycznych z widowiskami historycznymi** jak np. 4-krotne zorganizowanie „**Zrzutu Cichociemnych – ZAPORA**”, podobnego widowiska „**Zrzut ppłk. Stanisława Sędziaka „Warty**”, czy rekonstrukcji bitew np. „**Bitwa pod Jerzyskami**”. Do uczestnictwa w tych rekonstrukcjach zapraszamy młodzież, aby u boku profesjonalnych rekonstruktorów doskonalili swoje umiejętności i zainteresowania.

Inną formą kształtowania patriotycznych postaw młodzieży szkolnej jest udział w **Retrospektywie Festiwalu Niepokorni Niezłomni Wyklęci**, organizowanej razem z panem Arkadiuszem Gołębiewskim i organizatorami Festiwalu w Gdyni. Jest to forma Festiwalu NNW w wersji skróconej. Organizatorzy Retrospektyw jeżdżą po Polsce z wybranymi filmami prezentowanymi w Gdyni. Widzowie mogą liczyć także na niespodzianki w postaci pokazów specjalnych czy premier. Projekcjom towarzyszą liczne inicjatywy, jak np. warsztaty i konkursy filmowe oraz stylizacji modowych, a także konkurs teatralny w ramach projektu Młodzi dla Historii, wystawy, koncerty, żywe lekcje historii oraz warsztaty aktywizujące lokalne środowiska. Spotkania w ramach Retrospektyw stanowią

niepowtarzalną szansę dla mieszkańców różnych regionów Polski na poznanie idei Festiwalu NNW oraz poczucie jego atmosfery, nawet jeżeli nie mogli uczestniczyć w nim w Gdyni. To również okazja, a zarazem ostatni moment, aby uhonorować żołnierzy czynu niepodległościowego walczących na danych terenach oraz tych, którzy im pomagali statuetkami: **Sygnet Niepodległości oraz Drzwi do Wolności**. Dzięki Retrospektywom rozgłos zyskują regiony ważne dla naszej historii, a pomijane w mediach głównego nurtu. Docenione zostają także oddolne inicjatywy edukacyjno-społeczne lokalnych działaczy.

Następną ważną sprawą jest inicjatywa śp. Druhny Hanny Szczepanowskiej - córki legionisty Józefa Szczepanowskiego ps. „Wojno”, harcerki Szarych Szeregów, uczestniczki powstania warszawskiego ps. „Heban”, członka Zarządu Głównego Stowarzyszenia Szare Szeregi i od 2010 r. wiceprezesa Zarządu Głównego Związku Piłsudczyków – ożywienia rozkazu „Odbudowy Ducha Narodu Polskiego”. Inicjatywę tę wspieram i upowszechniam od kilku lat.

Druhna Hanna Szczepanowska wielokrotnie wspominała, że to jest rozkaz, z którego nikt nikogo nie zwolnił, i że nie odbudujemy nigdy Polski jeśli nie odbudujemy ducha narodu. Jak podkreślała Druhna: „genezą idei, której postanowiliśmy służyć, jest treść rozkazu gen. Andersa. W 1946 roku generał przysłał do Polski rtm. Pileckiego z rozkazem – „**organizować komitety obrony ducha polskiego**”. Był to jeden z podstawowych elementów oskarżenia po aresztowaniu Pileckiego w 1947 roku. Za tę działalność Pilecki został stracony w komunistycznym więzieniu po straszliwych torturach”.

Dziś widzimy, jak bardzo duch polski jest niszczonej. Niszczona jest kultura, następuje wulgaryzacja języka polskiego, profanowane są symbole narodowe i katolickie, wyszydzana jest duma narodowa i obrona godności państwa i naszych bohaterów narodowych, a promowana służalczość wobec obcych państw i donosicielstwo.

Hanna Szczepanowska dała także praktyczne wskazówki troski o Polskę, które określiła jako „Deklaracja Harcerska”:

DZIAŁAJĄC W INTENCJI ODBUDOWY DUCHA NARODU POLSKIEGO:

- *PRZYRZEKAMY KULTYWOWAĆ GODNOŚĆ NARODU POLSKIEGO, A SYMBOLE OJCZYZNY SZANOWAĆ I ODWAŻNIE BRONIĆ, GDY ZACHODZI POTRZEBA;*

- *BĘDZIEMY STRAŻNIKAMI KULTURY JĘZYKA POLSKIEGO DBAJĄC, ABY NASZ JĘZYK ZAPŁADNIAŁ TWÓRCZOŚĆ LITERACKĄ, KTÓRA POZOSTAWI POMNIKI PRAWDZIWEJ KULTURY POLSKIEJ;*

- *BĘDZIEMY ZGLĘBIAĆ WIEDZĘ O RODAKACH, KTÓRZY SWOIMI TALENTAMI, NAUKĄ I TWÓRCZOŚCIĄ ZASŁUGUJĄ NA SŁAWĘ W KRAJU I NA CAŁYM ŚWIECIE;*

- *BĘDZIEMY SŁUŻYĆ POLSCE I BLIŻNIEMU Z POCZUCIEM RADOŚCI I SATYSFAKCJI, STAWIAJĄC DOBRO MATERIALNE NA DALSZYM MIEJSCU.*

Jak z tego wynika, przed **Formacją Niepodległościową**, której Okręg Warszawa-Wschód ŚZŻAK poczuwa się częścią, stoi poważne zadanie.

Warto i trzeba zawalczyć o młodzież!